

Chef för ledarredaktionen: Johannes Åman, epost: johannes.aman@dn.se

Ledarskribenter: Susanna Birgersson, Erik Helmersson, Gunnar Jonsson, Hanne Kjöllner, Carl Johan von Seth (vik). **Webb:** dn.se/ledare

Kolumnen. Golnaz Hashemzadeh

En pratglad brandman från Boden

Främlingsskräcken finns inte bara när det hålls valtal och människor går för att rösta. Vårt engagemang måste sträcka sig bortom att räkna antalet sverigedemokrater i våra kvarter.

För några år sedan satt jag bredvid en man från Boden på flyget till New York, vi kan kalla honom Thomas. Han var brandman, trebarnsfar och ovanligt öppen och pratglad.

Plötsligt sa han, apropå ingenting, att "Sånadär Muhammeds vill vi inte ha på gatorna. De kan ju spränga en bomb närsomhelst. Nä, bort ska de. I Boden har vi inte så många, de som finns bor alla i samma hyreshus. Det är skönt att ha dem samlade sådär, så man kan hålla koll. Du vet, de gör ingenting. De vill inte jobba. Lever på våra skattepengar och driver omkring." Han skakade på huvudet. "Mina pengar ska inte gå till att försörja sånadär."

Efter en stund fortsatte han: "Du vet, det började en Muhammed på brandstationen för ett tag sen. Vi ville inte ha honom där, gjorde livet surt för honom. Han fick nog, slutade efter ett tag."

Thomas och jag samtalade vidare. Hans aversion var för mig inte chockerande. Jag skulle åtta timmar senare landa i New York, visa fram mitt pass och bli poliseskorterad till det lilla rummet längst bort, där jag hade hamnat varje gång jag rest in i USA sedan 2001. Special Alien Registration, kallades det, och anledningen till att det berörde mig var att det i mitt svenska pass står att jag är född i Teheran.

I det lilla rummet förhörde jag gång på gång av Homeland Security om alltifrån mina resplaner till mina känslor gentemot Amerika och mina föräldrars inställning till islam. Veckorna efter att ilskan mot Muhammedkarikatyrerna spred sig genom den muslimska världen fick jag besvara frågan "Varför bränner ni vår flagga?". Det tog mig en stund att förstå vad som avsågs med begreppet "ni", och vad

det var i min person som fick dem att tro att jag någonsin har bränt något över huvud taget. Men svaret var enkelt. Min födelseort gjorde mig till en Special Alien vilket gjorde mig till en flaggbrännare och därmed potentiell terrorist.

Jag var också i färd med att skriva klart en roman som till stor del handlade om den fientlighet jag växte upp med i 80- och 90-talens Sverige. En roman full av ord som "tattarunge", "svartskalle", "bajskorv" och begrepp som "dra dit du kom ifrån".

För mig är det inget nytt att vissa behandlas illa på grund av etnicitet. Det är inget nytt att människor räds det som är annorlunda. Det är inget nytt att människor vill ha något eller någon att skylla på när det går dåligt. Det är absolut inget nytt att människor tycker om känslan av "vi och dom". Är jag okej med det? Nej, inte alls. Jag vill också skrika och klaga. Men under min uppväxt kom jag att acceptera människors rädsla för det annorlunda som en del av livet. Så när jag kliver in i en liten närbutik på landet, så vet jag att min blotta uppenbarelse kommer att dra till sig blickar. När jag flyttar in i fina bostadsrättsföreningen, så vet jag att jag behöver vara avväpnande övertrevlig mot grannarna. När jag skriver kolumner, så vet jag att det kommer att dimpa ner brev i brevlådan med huvudbudskapet att Sverige är för svenskarna.

Betyder det att jag vet att Sverige är ett rasistiskt land? Nej. Det betyder det inte. Det betyder att jag vet att Sverige är ett öppet land, som tagit emot många människor med annan bakgrund. Det betyder att jag vet att integration är svårt. Och att många i vårt land skulle behöva möta och lära känna fler som är annorlunda. Det

"Har du lärt känna en såndär Muhammed någon gång?", frågade jag Thomas på planet.

betyder också att jag vet att människor som är rädda för olikheter inte är onda. De har ofta levt i en miljö av likatänkande och därför inte i tillräckligt hög grad ifrågasatts på ett konstruktivt, nyfiket och öppet sätt.

För mig har främlingsskräcken och den fientlighet den föder alltid varit närvarande. Den finns inte bara när det hålls valtal och demonstrationer, görs reklamkampanjer och när det kommer till att faktiskt rösta. Den finns överallt, hela tiden.

Så vårt engagemang måste sträcka sig bortom att räkna antalet sverigedemokrater i våra kvarter, bortom att kalla dem utbildade, korkade och ondsinta. I stället måste vi göra det till vår angelägenhet att i den alldeles vanliga vardagen ta diskussionerna, skapa mötena och visa exempel. Det är så vi kan bekämpa främlingsskräck och rasism. Inte genom att sitta på vår kammare och förfäras.

Och inte genom att svartmåla dem som tycker annorlunda.

"Har du lärt känna en såndär Muhammed någon gång?", frågade jag Thomas på planet. Han sa nej. "Tror du verkligen att alla män med svart hår är benägna att spränga en bomb?" "Klart de inte är", menade han. "Är det inte lite konstigt, att du och dina polare å ena sidan tycker det är fel att nyanlända svenskar sitter hemma och lever på era skattepengar, och å andra sidan behandlar mannen som började arbeta på er brandstation så illa att han slutar?" "Jo men... Vi menade inget illa, det är en jargong du vet. Alla snackar sådär, man vill inte va den som går emot." Han satt tyst en stund. "Du får inte tro att jag tycker illa om invandrare. Det gör jag inte."

Jag utgår från att Thomas röstade på Sverigedemokraterna förra söndagen.

Golnaz Hashemzadeh är grundare av organisationen Inkludera Invest, författare och fristående kolumnist i DN.